

Broj: 101-3956/21

Mostar, 29.12.2021. godine

Na osnovu člana 72. Statuta Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Senat Univerziteta, na 124. sjednici održanoj 29.12.2021. godine, jednoglasno je donio

ODLUKU

o imenovanju Vijeća za ravnopravnost spolova na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru

I

Imenuje se Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru, u sastavu:

- prof. dr. Elvir Zlomušica, rektor,
- van. prof. dr. Rebeka Kotlo, prorektorica za nauku i naučno-istraživački rad, univerzitetetska koordinatorica UNIGEM projekta, predsjedavajuća Savjetodavnog odbora UNIGEM projekta i Vijeća za ravnopravnost spolova na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru,
- van. prof. dr. Asim Peco, prorektor za naučno-nastavna pitanja,
- van. prof. dr. Veldin Ovčina, prorektor za finansije,
- van. prof. dr. Edina Špago – Ćumurija, prorektorica za međunarodnu i međuuniverzitetску saradnju,
- prof. dr. Edin Rizvanović,
- doc. dr. Irma Dedić,
- doc. dr. Jasna Hasanbegović Sejfić,
- Alim Abazović, dipl. iur, generalni sekretar Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru,
- Alma Čeho, BA oec.

II

Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru se osniva sa ciljem prevencije i borbe protiv rodno zasnovanog nasilja, diskriminacije i seksualnog uznemiravanja te osiguranja integriteta i kvaliteta u visokom obrazovanju.

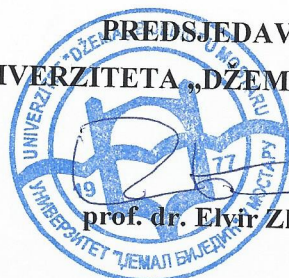
III

Poslovi, zadaci, prava, obaveze i trajanje angažmana imenovanih određeni su potpisanim Memorandumom o saradnji od 6.10.2021. godine, između Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, kao projektnog partnera, i Transkulturalne psihosocijalne obrazovne fondacije (TPO fondacije), kao implementatora projekta te Planom rodne ravnopravnosti na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru, koji čini sastavni dio ove Odluke.

IV

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

**PREDSJEDAVAJUĆI SENATA
UNIVERZITETA „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU**

prof. dr. Elvir Zlomušica, rektor

Gender akcioni plan (GAP)
Plan rodne ravnopravnosti na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru
(2021. – 2025.)

Strateška područja GAP-a:

1. Institucijska kultura rodne ravnopravnosti
  - Rodna ravnopravnost u procesima i sistemu donošenja odluka
2. Rodna ravnopravnost u naučnom i umjetničkom istraživanju
  - Osnaživanje rodne ravnopravnosti u razvoju karijera
3. Rodna ravnopravnost u učenju i podučavanju
  - Integracija rodne perspektive u studijske programe i transfer znanja o rodnoj ravnopravnosti u zajednicu
4. Harmonizacija privatnog života i poslovnih obaveza
  - Unaprjeđenje kvaliteta života i rada

1. Institucijska kultura rodne ravnopravnosti

Cilj	Pokazatelj	Mjere	Provođenje mjera	Odgovorna tijela
Šta želimo postići?	Koji je pokazatelj uspjeha?	Kako ćemo postići cilj?	Ko provodi?	Ko je odgovoran?
1. Postati prepoznatljivi u promociji i provedbi politika rodne ravnopravnosti na Univerzitetu u sistemu visokog obrazovanja	Ostvareno pozicioniranje u nacionalnom i internacionalnom okruženju temeljem pokazatelja rodne ravnopravnosti: pozicioniranje na sistemima rangiranja rodne ravnopravnosti, certificiranje na evropskoj razini i sl.	- Usklađivanje univerzitetske regulative s ciljem provođenja Plana rodne ravnopravnosti - Imenovanje tijela na Univerzitetu i predstavnika/predstavni ca na organizacionim jedinicama te univerzitetskim studijima za provođenje Plana rodne ravnopravnosti - Uvođenje postupaka kontinuiranog institucijskog istraživanja	- rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat - dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal	- rektor - prorektori/prorektorice - Senat - dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica/predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost

		<p>i prikupljanja relevantnih podataka o rodnoj ravnopravnosti za potrebe bosanskohercegovačkih i međunarodnih sistema rangiranja i izvještavanja</p> <p>- Povezivanje s predstavnicima civilnog društva i drugim javnim i privatnim organizacijama s ciljem promocije i provođenja Plana rodne ravnopravnosti</p>	<p>Bijedić" u Mostaru</p> <p>- Savjetodavni odbor UNIGEM projekta</p>	
<p>2. Izgraditi institucijsku /organizacijsku kulturu rodne ravnopravnosti i inkluzivnih praksi</p>	<p>Ostvaren kontinuirani napredak i/ili održavanje povoljnog stanja rodne ravnopravnosti u svim područjima rada Univerziteta</p>	<p>- Uvođenje postupka redovnog prikupljanja kvantitativnih i kvalitativnih podataka razvrstanih po spolu u digitalnom obliku</p> <p>- Uvođenje postupka godišnjeg kvalitativnog izvještavanja čelnih osoba organizacionih jedinica Univerziteta o provođenju Plana rodne ravnopravnosti, te posebno u okviru relevantnih izvještaja o provođenju Strategije Univerziteta</p> <p>- Izrađivanje godišnjih izvještaja, te izrađivanje, revizija, provođenje i evaluacija akcionih/operativnih planova utemeljenih na analizi podataka, na Univerzitetu i/ili organizacionim jedinicama te univerzitetskim studijima</p> <p>- Sistematsko praćenje provođenja Plana rodne ravnopravnosti i pratećih akcionih planova te analiza stanja po završetku strateškog</p>	<p>Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru, u saradnji sa nadležnim iz domena njihovog djelokruga</p>	<p>- rektor</p> <p>- prorektori/prorektorice</p> <p>- Senat</p> <p>- dekani/dekanice</p> <p>- voditelji/voditeljice univerzitetskih studija</p> <p>- Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru</p> <p>- Savjetodavni odbor UNIGEM projekta</p> <p>- koordinatorica/predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost</p>

		<p>ciklusa, uz, po potrebi, revidiranje i izradu novog Plana rodne ravnopravnosti te akcionih/operativnih planova, po isteku vremenskog perioda ovog Plana rodne ravnopravnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primjenjivanje rodno osjetljivog jezika i vizuelnih prikaza u univerzitetskim dokumentima - Uvođenje kontinuirane edukacije za rukovoditelje na različitim razinama upravljanja vezano uz politike i provedbu Plana rodne ravnopravnosti - Uključivanje u rad regionalnih i evropskih tijela i platformi, kao i profesionalnih asocijacija, radi unaprjeđenja aktivnosti i vidljivosti (primjerice, EIGE-EuroGender, AtGender i sl.) - Unaprjeđenje javne komunikacije i organizacije promotivnih aktivnosti i kampanja unutar i izvan institucije s ciljem obilježavanja i unaprjeđenja rodne ravnopravnosti i inkluzivnih praksi (mrežna stranica, društvene mreže i sl.) 		
3. Razviti sistem zapošljavanja i napredovanja osjetljiv na rodnu ravnopravnost	Uspostavljena ravnopravna rodna zastupljenost u univerzitetskim tijelima, novog zaposlenog nastavnog i ne-nastavnog	<ul style="list-style-type: none"> - Uvažavanje rodne raznolikosti prilikom imenovanja članica/članova komisija i tijela - Izrađivanje upute o poštovanju rodne zastupljenosti u postupcima imenovanja, 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat - dekani/dekanice - voditelji/ 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - Senat - dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija

	osoblja te unaprijeđenih uposlenika	<p>zapošljavanja i napredovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje prakse potpisivanja upoznatosti s načelima rodne ravnopravnosti za članove/članice izbornih komisijai tijela - Nadziranje provođenja postupaka zapošljavanja i napredovanja kroz analizu podataka te predlaganje planova aktivnosti za daljnje unapređenje postupaka uklanjanja rodne neravnopravnosti 	<p>voditeljice univerzitetskih studija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Šefica službe za opšte, pravne i kadrovske poslove Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru 	<ul style="list-style-type: none"> - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica/ predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost -Šefica službe za opšte, pravne i kadrovske poslove Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru
4. Otkloniti rodno utemeljene stereotipe, predrasude te prakse koje potiču rodnu neravnopravnost	Ostvarena ravnopravna rodna zastupljenost u tijelima u kojima se donose odluke	<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijeđivanje zastupljenost žena na rukovodećim pozicijama i održavanje stanja u kojem je otklonjen 'stakleni strop' - Promoviranje dobre prakse i <i>role-model</i> načela za žene: primjerice, predstavljanjem iznimnog rada žena na Univerzitetu, ukazivanjem na posljedice epistemičke nepravde i sl. - Ponuda edukacijskih programa/radionica s ciljem: <ul style="list-style-type: none"> (i) povećanja vidljivosti primjera dobre prakse na institucijama visokog obrazovanja, (ii) osnaživanja i podizanja samopouzdanosti rodno 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/ prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/ dekanice - voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Šefica službe za opšte, pravne i 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/ prorektorice - generalni sekretar - Senat - dekani/dekanice - voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - koordinatorica/ predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Šefica službe za opšte, pravne i kadrovske poslove Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru

		podzastupljenih skupina te (iii) razvoja pregovaračkih i upravljačkih vještina kojima se može unaprijediti rodna ravnopravnost	kadrovske poslove Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru	
5. Unaprijediti zadovoljstvo studenata/studentica, nastavnika/nastavnica, zaposlenika/zaposlenica rodnom ravnopravnosti na Univerzitetu	Povećano zadovoljstvo stanjem rodne ravnopravnosti i/ili održavanje povoljnog stanja	-Uvođenje poglavlja/pitanja koja se odnose na zadovoljstvo stanjem i praksama rodne ravnopravnosti na Univerzitetu u redovna ispitivanja zadovoljstva studenata/studnetica, nastavnika/nastavnica i zaposlenika/zaposlenica -Davanje prijedloga Senatu, koji su utemeljeni na analizama akcionih planova, za unaprjeđenje politika i praksi rodne ravnopravnosti na Univerzitetu	- rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Šefica službe za opšte, pravne i kadrovske poslove Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru	- rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat - dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - koordinatorica/predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Šefica službe za opšte, pravne i kadrovske poslove Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru

2. Rodna ravnopravnost u naučnom i umjetničkom istraživanju

Cilj	Pokazatelj	Mjere	Provođenje mjera	Odgovorna tijela
Šta želimo postići?	Koji je pokazatelj uspjeha?	Kako ćemo postići cilj?	Ko provodi?	Ko je odgovoran?
1. Povećati rodnu ravnopravnost u podršci naučnom i umjetničkom radu i produkciji	Povećan broj žena koje objavljuju u visokoindeksiranim časopisima te koje su voditeljice projekata u nauci i umjetnosti	<p>- Praćenje i analiza po spolu razvrstanih podataka o istraživanjima: finansiranje, publikacije članaka (Scopus, WoS), knjiga i uredničkih knjiga, umjetnička produkcija, udio voditeljica i saradnica na univerzitetskim, nacionalnim i EU kompetitivnim istraživačkim projektima, broj žena s prijavom patenata i dr.</p> <p>- Predlaganje planova akcije radi unaprjeđenja rodne ravnopravnosti u istraživanju (npr. posebne nagrade naučnicama / umjetnicama u područjima najveće podzastupljenosti, osiguravanje adekvatne podrške mladim naučnicama i umjetnicama tokom trudnoće i/ ili ranog majčinstva, osiguravanje podrške međunarodnoj mobilnosti žena i sl.).</p> <p>- Uključivanje elementa porodiljnog i</p>	<p>- rektor</p> <p>- prorektori/ prorektorice</p> <p>- generalni sekretar</p> <p>- Senat</p> <p>-dekani/ dekanice</p> <p>-prodekani/ prodekanice</p> <p>- voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija</p> <p>- Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru</p> <p>- Savjetodavni odbor UNIGEM projekta</p>	<p>- rektor</p> <p>- prorektori/ prorektorice</p> <p>- generalni sekretar</p> <p>- Senat</p> <p>-dekani/ Dekanice</p> <p>- prodekani/ prodekanice</p> <p>- voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija</p> <p>- Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru</p> <p>- Savjetodavni odbor UNIGEM projekta</p> <p>- koordinatorica/ predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost</p>

		<p>roditeljskog dopusta i majčinstva u evaluacijske postupke istraživačkog rada kako bi se spriječile posljedice pojave 'zida majčinstva'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvažavanje rodne raznolikosti prilikom imenovanja članica/članova evaluacijskih tijela za istraživačke projekte u nauci i umjetnosti - Izrada protokola/smjernica za uključivanje rodne dimenzije u istraživanja 		
<p>2. Povećati naučni / umjetnički utjecaj žena</p>	<p>Ostvarena ravnopravna rodna zastupljenost u istraživačkim projektima u nauci i umjetnosti te na voditeljskim pozicijama</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Promocija i provođenje kampanja koje čine vidljivijim postignuća naučnica i doprinos žena u istraživačkim timovima - Promocija i provođenje kampanja koje čine vidljivijim doprinos rodne raznolikosti istraživačkih timova kvalitetu istraživanja - Provođenje edukacija/radionica o razvoju karijera (doktorski studiji) koje uključuju osnaživanje u području istraživanja skladu s ciljevima rodne ravnopravnosti - Izrađivanje i promoviranje 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - prodekani/prodekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - prodekani/prodekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorka/predsjedavajuća novouspostavljenih tijela

		profila žena s uspješnim karijerama		za rodnu ravnopravnost
3. Povećati rodno osjetljiva istraživanja i istraživanja o rodnom temama	Povećan broj studentskih radova, naučnih publikacija i umjetničkih radova koji integriraju rodnu perspektivu	<ul style="list-style-type: none"> - Definiranje statusa rodno osjetljivih istraživanja u nauci i umjetnosti i istraživanja o rodnom temama - Provođenje edukacija (izborni kolegiji/radionice) na doktorskim studijima koje osvješćuju rodnu perspektivu u istraživanjima radi jačanja razumijevanja važnosti za ekonomski i društveni razvoj i inovacijsku kulturu - Uvođenje institucijskog prepoznavanja integracije rodne perspektive, primjerice kroz nagrađivanje studentskih radova koji su integrirali rodnu perspektivu - Podsticanje naučnih i umjetničkih projekata i produkcije o rodnom temama (npr. osiguravanjem institucionalne finansijske potpore) 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - prodekani/prodekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Unija studenata Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru - koordinatorica novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - prodekani/prodekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Unija studenata Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru - koordinatorica/predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost
4. Povećati zastupljenost žena u STEM području	Ostvarena ravnopravna rodna zastupljenost u STEM području	<ul style="list-style-type: none"> - Detektiranje i analiziranje razloga rodne podzastupljenosti žena i otklanjanje prepreka većem 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat

		<p>uključivanju žena u područja u kojima su podzastupljene</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provođenje popularizacijskih, motivacijskih i aktivnosti prepoznavanja, podrške i promocije zastupljenosti žena u područjima u kojima su tradicionalno podzastupljene - Provođenje edukacija i motiviranje učenica i studentica u područjima u kojima su žene podzastupljene: digitalne tehnologije, analiza podataka, inovacijski inkubatori (start-up), plava i zelena tehnologija i energetika, klimatske promjene i sl. - Podsticanje žena da prijavljuju istraživačke projekte kroz posebne programe 	<ul style="list-style-type: none"> -dekani/ dekanice -prodekani/ prodekanice - voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Unija studenata Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru - koordinatorica novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost 	<ul style="list-style-type: none"> -dekani/ Dekanice -prodekani/ Prodekanice - voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta Unija studenata Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru - koordinatorica/ predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost
<p>5. Analizirati stanje, te shodno tome, povećati zastupljenost muškaraca u društveno-humanističkom (DH) području</p>	<p>Analizirano stanje stanja, te po potrebi, postignuta ravnopravna rodna zastupljenost u društvenim i humanističkim naukama</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Detektiranje i analiziranje razloga rodne podzastupljenosti muškaraca te otklanjanje prepreka većem uključivanju muškaraca u područja u kojima su podzastupljeni - Provođenje popularizacijskih, motivacijskih i 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/ prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/ dekanice - prodekani/ prodekanice - voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/ prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/ dekanice - prodekani/ prodekanice - voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija

		<p>aktivnosti prepoznavanja, podrške i promocije zastupljenosti muškaraca u područjima u kojima su podzastupljeni</p> <p>- Provođenje edukacija i motiviranje učenika i studenata u područjima u kojima su muškarci podzastupljeni: odgojne i obrazovne nauke, filologija, poslovna ekonomija, turizam i dr.</p> <p>- Podsticanje muškaraca da prijavljuju istraživačke projekte kroz posebne programe</p>	<p>- Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu Džemal Bijedić" u Mostaru</p> <p>- Savjetodavni odbor UNIGEM projekta</p> <p>- koordinatorica novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost</p>	<p>- Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu Džemal Bijedić" u Mostaru</p> <p>- Savjetodavni odbor UNIGEM projekta</p> <p>- koordinatorica/predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost</p>
--	--	--	---	---

3. Rodna ravnopravnost u učenju i podučavanju

Cilj	Pokazatelj	Mjere	Provođenje mjera	Odgovorna tijela
Šta želimo postići?	Koji je pokazatelj uspjeha?	Kako ćemo postići cilj?	Ko provodi?	Ko je odgovoran?
1. Integrirati rodnu perspektivu u studijske programe	Uvedeni predmeti i/ili sadržaji u okviru predmeta o rodnoj ravnopravnosti i povećan broj i obim sadržaja postojećih unutar studijskih programa koji integriraju teme rodne ravnopravnosti	<p>- Definiranje statusa i kriterija za status predmeta koji integriraju teme rodne ravnopravnosti</p> <p>- Izrada smjernica i provođenje radionica za nastavnike o integraciji teme rodne ravnopravnosti i inkluzivnih praksi u kurikulumu, izvedbu nastave i metode poučavanja</p> <p>- Izrađivanje generičkih</p>	<p>- rektor</p> <p>- prorektori/prorektorice</p> <p>- generalni sekretar</p> <p>- Senat</p> <p>-dekani/Dekanice</p> <p>- naučno-nastavna vijeća</p> <p>- voditelji/voditeljice univerzitetskih studija</p>	<p>- rektor</p> <p>- prorektori/prorektorice</p> <p>- generalni sekretar</p> <p>- Senat</p> <p>-dekani/Dekanice</p> <p>- naučno-nastavna vijeća</p> <p>- voditelji/voditeljice univerzitetskih studija</p>

		<p>edukacijskih materijala koji se mogu uključiti u predmete na svim obrazovnim razinama – u preddiplomske, diplomske i poslijediplomske studijske programe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osiguravanje prepoznavanja i valoriziranje završene edukacije o uvođenju rodne perspektive u kurikulume predmeta za nastavno osoblje - Uvođenje i povećanje broja I/ili sadržaja predmeta, edukacijskih programa i programa cjeloživotnog učenja koji uključuju teme rodne 	<ul style="list-style-type: none"> - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica novouspostavljen ih tijela za rodnu ravnopravnost 	<ul style="list-style-type: none"> - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica/ predsjedavajuća novouspostavljen ih tijela za rodnu ravnopravnost
		<ul style="list-style-type: none"> - ravnopravnosti, a kreiraju se i provode u saradnji sa stručnjacima/organizacijama iz zajednice - Osiguravanje prepoznavanja i priznavanja završene edukacije o temi rodne ravnopravnosti unutar kurikuluma studijskih programa (i upis u Dodatak diplomu) - Kreiranje i izvođenje različitih oblika neformalnog učenja o rodnom temama društveno korisnim učenjem, primjerice: kreativne radionice za nastavno i nenastavno osoblje, student/studnetice i saradnike/saradnice te zajednicu 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica novouspostavljen ih tijela za rodnu ravnopravnost 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica/ predsjedavajuća novouspostavljen ih tijela za rodnu ravnopravnost
3. Omogućiti stjecanje	Povećan transfer znanja u području	- Izrađivanje edukacijskih programa i materijala koji	- rektor - prorektori/	- rektor - prorektori/

<p>kompetencija iz oblasti rodne ravnopravnost i za nastavno osoblje osnovnih i srednjih škola te programe predškolskih institucija, kroz program cjeloživotnog učenja</p> <p>*Napomena: odnosi se posebno na Nastavnički fakultet i Fakultet humansitičkih nauka</p>	<p>rodne ravnopravnosti kroz edukacijske programe za zajednicu</p>	<p>se mogu uključiti u nastavne programe osnovnih i srednjih škola te programe predškolskih institucija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priređivanje edukacijskih programa (<i>tailor-made</i> ili programa cjeloživotnog učenja) na temu rodne ravnopravnosti za direktore/direktorice i nastavnike/nastavnice u predškolskim institucijama, osnovnim i srednjim školama - Aktivno zalaganje za uvođenje cjelovite seksualne edukacije u formalno obrazovanje i sudjelovanje u izradi kurikulumu za srednje škole 	<p>prorektorice</p> <ul style="list-style-type: none"> - generalni sekretar - Senat -dekani/ dekanice - voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta 	<p>prorektorice</p> <ul style="list-style-type: none"> - generalni sekretar - Senat -dekani/ dekanice - voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica/ predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost
<p>4. Educirati o posljedicama nasilja nad ženama kao i rodno/spolno uvjetovanog nasilja u cjelini i postati predvodnicima u ponudi digitalnih (<i>online</i>) edukacijskih programa u vezi s rodnom ravnopravnošću, promocijom različitosti i inkluzivnim praksama</p>	<p>Povećan broj edukacija i edukacijskog materijala za zajednicu na temu rodno/spolno uvjetovanog nasilja, te povećan broj online predmeta/sadržaja/ edukacija s temom rodne ravnopravnosti, različitosti i uključivosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirano izrađivanje, publiciranje i diseminacija naučnih materijala o sprječavanju nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja - Priređivanje i izvođenje edukacijskih programa (<i>tailor-made</i> ili programa cjeloživotnog učenja) na temu rodne ravnopravnosti za institucije i nastavnike_nastavnice u predškolskim institucijama, osnovnim i srednjim školama - Priređivanje i izvođenje edukacijskih programa (<i>tailor-made</i> ili programa cjeloživotnog učenja) na temu rodne ravnopravnosti za javne i privatne kompanije 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/ prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/ dekanice - voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/ prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/ dekanice - voditelji/ voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica/ predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost

		<ul style="list-style-type: none"> - Podsticanje izrade i provođenja online predmeta/sadržaja/edukacija na temu rodne ravnopravnosti, promocije različitosti i inkluzivnih praksi - Održavanje i osiguravanje webinarima i online edukacija za zaposlenike/ce, nastavnike/ce, administraciju - Osiguravanje prepoznavanja i valorizacije završenih online edukacija za zaposlenike/ce, nastavnike/ce, administraciju o uvođenju rodne perspektive 		ih tijela za rodnu ravnopravnost
--	--	--	--	----------------------------------

3. Harmonizacija privatnog života i poslovnih obaveza

Cilj	Pokazatelj	Mjere	Provođenje mjera	Odgovorna tijela
Šta želimo postići?	Koji je pokazatelj uspjeha?	Kako ćemo postići cilj?	Ko provodi?	Ko je odgovoran?
1. Radno okruženje koje omogućuje zaposlenicima / zaposlenicama harmoniziranje poslovnih i životnih obaveza i odgovornosti, uz razvijanje dopunskih sistema usluga i podrške koji osiguravaju ravnopravan	Povećan indeks zadovoljstva zaposlenika/zaposlenica uvjetima radnog okruženja, uz povećan broj korisnika/korisnica sistema usluga kojima se osigurava rodna ravnopravnost	- Analiza stanja i izrada studija potreba i izvodljivosti za izgradnju sistema podrške za usluge kojima se povećava kvalitet života i rada (npr., dječji vrtić u kampusu, usluge skrbi o djeci i starijim članovima domćinstva, usluge pomoći u domaćinstvu, organizacija ljetnih kampova i sadržaja za djecu u terminima ljetnih škola ili naučnih skupova i sl.)	- rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat - dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu	- rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat - dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu

<p>razvoj karijera žena i muškaraca</p>	<p>t u razvoju karijera</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza stanja te mogućnosti za izradu izvodljivih smjernica o podršci zaposlenicima/ zaposlenicama koji su roditelji djece predškolske dobi i nižih razreda osnovne škole, zaposlenicima/ zaposlenicama sa članovima porodice s posebnim potrebama i onima koji skrbe o starijim članovima porodice - Procjena potreba i unaprjeđenje mjera usmjerenih za osiguravanje ravnopravnog položaja studentica i studenata s djecom - Analiza stanja i izrada studija potreba i izvodljivosti za osiguravanje prostora za dojenje u kampusu i fakultetima, kao i nadziranih prostora za kratkotrajne boravke djece zaposlenika/zaposlenica i studenata/studentica (igraonice, kutke za rad mlađe djece i sl.) - Osiguravanje potrebnih podataka i podrške za muškarce koji koriste porodiljni i/ili roditeljski dopust - Uvođenje transparentnog sistema nagrađivanja izvrsnosti i napredovanja za nenastavno osoblje - Praćenje i analiza poduzetničkih namjera studenata i studentica i osiguravanje podrške studenticama u 	<p>Džemal Bijedić" u Mostaru</p> <ul style="list-style-type: none"> - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost 	<p>Džemal Bijedić" u Mostaru</p> <ul style="list-style-type: none"> - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica/ predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost
---	------------------------------------	--	--	---

		poduzetničkim pothvatima		
2. Analiza stanja, te shodno tome, reduciranje razlike u prihodima između muškaraca i žena	Analizirano stanje, te po potrebi, unaprjeđena rodna ravnopravnost u rodno uvjetovanom jazu u dopunskim prihodima	<ul style="list-style-type: none"> - Prikupljanje podataka o rodnoj ravnopravnosti plaća i prihoda (diskrecijski prihodi, ugovori o djelu, autorski honorari, stimulacije i sl.) i njihovo uključivanje u godišnji izvještaj - Analiza stanja, te po potrebi, izrađivanje planova akcije za povećanje rodne ravnopravnosti u prihodima za jednak rad - Unaprjeđivanje prakse transparentnog i rodno ravnopravnog osiguravanja plaćenog dopunskog rada i dopunskih prihoda s ciljem smanjivanja nevidljivog rada 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Šefica službe za opšte, pravne i kadrovske poslove - Šefica Računovodstveno-finansijske službe Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru - koordinatorica novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Šefica službe za opšte, pravne i kadrovske poslove - Šefica Računovodstveno-finansijske službe Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru - koordinatorica/predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost
4. Osigurati da Univerzitet "Džemal Bijedić" u Mostaru bude 'sigurno mjesto', slobodno od rodno zasnovanog nasilja i diskriminacije	Postignute i unaprjeđene dobre prakse njegovanja otvorene riječi i reduciranja slučajeva rodno zasnovanog	<ul style="list-style-type: none"> - Donošenje posebne politike (saopćenja) u vezi s nultom tolerancijom prema svim oblicima spolnog uznemiravanja - Uvođenje posebnog holističkog protokola / smjernica za prevenciju i postupanja u slučajevima spolnog 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - voditelji/ 	<ul style="list-style-type: none"> - rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - voditelji/

	nasilja i diskriminacije	uznemiravanja i nasilja te sprječavanja sekundarne viktimizacije - Podizanje svijesti i edukacija o značaju i potrebi prijavljivanja i sankcionisanja eventualnih slučajeva rodno zasnovane diskriminacije, uznemiravanja i nasilja - Izrađivanje edukacijskog programa/materijala s ciljem podizanja svijesti o predrasudama te sprječavanja seksističkog govora i govora mržnje - Izrađivanje godišnjih akcionih planova i programa senzibiliziranja protiv rodno uvjetovanog nasilja	voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost	voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - koordinatorica/predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost
5. Osigurati podršku praksama različitosti i inkluzivnosti neovisno o rodnom identitetu i seksualnoj orijentaciji	Razvijene nove institucijske politike i prakse osnaživanja rodne različitosti i uključenosti	- Donošenje posebne politike / saopćenja u vezi s nultom tolerancijom prema svim oblicima diskriminacije na temelju rodne orijentacije/identifikacije - Uspostavljanje mreže saveznika sa zainteresovanim strana / akterima iz zajednice s ciljem podrške zaposlenicima/zaposlenicama i studentima - Izrađivanje sistema osnaživanja i podrške za zaposlenike/zaposlenice i student/studentice neovisno o rodnoj orijentaciji/identifikaciji - Izrađivanje godišnjih	- rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Unija studenta Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru	- rektor - prorektori/prorektorice - generalni sekretar - Senat -dekani/dekanice - voditelji/voditeljice univerzitetskih studija - Vijeće za ravnopravnost spolova na Univerzitetu - Savjetodavni odbor UNIGEM projekta - Unija studenta Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru - koordinatorica/

		akcionih planova i programa senzibiliziranja na (rodnu) različitost i inkluzivne prakse (u skladu s YUFE strategijom različitosti i uključivosti)	- koordinatorica novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost	predsjedavajuća novouspostavljenih tijela za rodnu ravnopravnost
--	--	---	---	--

Plan rodne ravnopravnosti Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru izrađen je u skladu sa strateškim nacionalnim, evropskim i svjetskim strategijama te politikama i kriterijima praćenja:

- 1. Sustainable Development Goals (SDG)**
- 2. Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW)**
- 3. Zakon o ravnopravnosti spolova BiH**

**PREDSJEDAVAJUĆI SENATA
UNIVERZITETA „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU**

prof. dr. Elvir Zlomušica, rektor